

ҚМГ басшылығының тұрақты даму саласындағы ҚТК

Атқарушылық деңгейде орнықты даму жөніндегі стратегиялық міндеттердің іске асырылуын қамтамасыз ету мақсатында, Басқарма төрағасының орнықты даму жүйесін енгізуге байланысты 2021 жылға арналған мынадай мотивациялық ҚТК (корпоративтік ҚТК) бекітілді:

- Инвестициялық жобаларды іске асыру, оның ішінде тұрақты даму жобалары Tazalyq және Кендірлі кентінде теңіз суын тұщыландыру зауытын салу;
- ESG рейтингі бойынша көрсеткіш.

Бұл ретте, Басқарма төрағасының орнықты дамуды енгізумен байланысты 2022 жылға арналған мотивациялық ҚТК (корпоративтік ҚТК) 2021 жылмен салыстырғанда, анағұрлым ершіл міндеттер белгіленді:

- Инвестициялық, оның ішінде Компанияның орнықты дамуына бағытталған жобаларды іске асыру;
- ESG рейтингі бойынша тәуекел көрсеткіші - 28,2;
- Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар коэффициентін (LTIR) 5%-ға төмендету;

Басқарма төрағасының орынбасарлары деңгейіндегі функционалдық ҚТК ішінде 2022 жылға төмендегі ҚТК жоспарланған:

- ҚМГ-ның 2022-2031 жылдар кезеңіне арналған төменкөміртекті дамыту бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу және бекіту;
- «Жетекшілік ететін бизнес-бағыт бойынша ҚМГ 2022-2031 жылдар кезеңіне арналған төменкөміртекті дамыту бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу»;
- Тұрақты даму аспектілерінің енгізілуіне байланысты Инвестициялық жобаларды іске асыру»:
 - Жаңаөзен қаласында жаңа газ өңдеу зауытын салу;

- Астрахань-Маңғышлақ су құбырын қайта жаңарту және кеңейту (1-ші кезек);
- «Кендірлідегі қуаты тәулігіне 50 000 м³ теңіз су тұщыту зауытын салу»;
- Tazalyq.

Төменкөміртекті дамыту бағдарламасы

Бүгінгі таңда климаттың өзгеруіне қарсы күрес аясында өнеркәсіпті декарбонизациялау әлемдік саяси, инвестициялық және сауда күн тәртібіне кіреді.

Көміртек ізін азайту жаһандық жылынуға қарсы күресте маңызды фактор болып табылады.

Декарбонизацияның тұрақтылығы мен ұзақ мерзімділігі Париж климаттық келісімінде бекітілген, оның жаһандық мақсаты - климаттың өзгеруінің тежелуін 2100 жылға дейін 1,5 C-тан асырмай ұстап тұру және CO₂ өнеркәсіптік шығарындыларын 2030 жылға қарай 25%-ға, 2050 жылға қарай 70%-ға, ал 2070 жылға қарай 100%-ға қысқарту (толық декарбонизация).

Өз кезегінде, Қазақстан Париж келісімінің мақсаттарына қол жеткізу жолында күш-жігерді жандандыру және амбицияларды өсіру жөніндегі халықаралық бастамаларды қолдайды және 2030 жылға қарай парниктік газдар шығарындыларын 1990 жылғы деңгейден 15%-ға қысқарту бойынша ерікті үлес қосты.

Өткен жылдың қарашасында Қазақстанның Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев Климаттық амбициялар жөніндегі саммитте сөз сөйлеп, еліміздің 2060 жылға қарай климаттың өзгеруімен күресуге және көміртек бейтараптығына қол жеткізуге дайын екенін мәлімдеді. Осы мақсатты іске асыру үшін 2060 жылға қарай Қазақстан Республикасының көміртек бейтараптығына қол жеткізу жөніндегі Доктрина әзірленуде.

ҚМГ 2022-2031 жылдарға арналған төменкөміртекті дамыту бағдарламасын әзірледі. Бағдарлама ҚМГ-ның төменкөміртекті дамытудың бірыңғай негізін айқындайды және Компанияның көміртек ізін азайту саласындағы қызметін жүйелейді.

Негізгі мақсат – ҚМГ-ның климаттық амбицияларын айқындау, қолда бар әлеуетті талдау, дамудың негізгі бағыттарын айқындау және Компанияның дайындық деңгейін арттыру арқылы көміртек ізін азайту саласындағы негізгі тәсілдер мен шараларды жүйелеу болып табылады.

Бағдарламаның құрылымы бес негізгі бөлімнен тұрады:

1. көміртекті реттеуді талдау және негізгі трендтер;
2. ҚМГ-ның ПГ шығарындыларын түгендеу;
3. сценарийлік модельдеу,
4. Төмен көмірсутекті дамыту бағдарламасының стратегиялық бағыттары;
5. іске асыру тетігі.

Базалық болып 2019 жыл таңдалды.

Ағымдағы жағдайды талдау және Бағдарламаны одан әрі әзірлеу үшін базалық желіні айқындау мақсатында, ПГ шығарындыларына егжей-тегжейлі түгендеу жүргізілді.

Түгендеу тікелей (Score 1) және жанама (Score 2) шығарындылар бойынша жүргізілді.

- Тікелей - бұл ҚМГ-ның меншігіндегі көздердегі өндірістік процестер кезінде көмірсутек отынын жағумен және еріксіз ұшпа шығарындылармен байланысты ПГ¹ шығарындылары;
- сырттан жеткізілетін электр және жылу энергиясын, ыстық су мен буды тұтынуға байланысты жанама шығарындылар.

Деректерді түгендеу нәтижесінде жиналған деректер базасында ҚМГ дамуын сценарийлік модельдеу жүзеге асырылды. Модельде үш сценарий қарастырылды – базалық, жасыл даму сценарийі және төменкөміртекті дамыту сценарийі.

¹ Осы бағдарлама мақсаттары үшін тікелей шығарындыларда тек CO₂ ескеріледі.